

Jokilaakson Ympäristö Oy
c/o Ulvilan kaupunki, tekninen toimi
PL77
28401 Ulvila
kalle.nordlund@jokilaaksonymparisto.fi

OIKAISUVAATIMUS

23.12.2021

Porin kaupungin kirjaamo
PL 121
28101 PORI
kirjaamo@pori.fi

OIKAISUVAATIMUS PORIN VESI -LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN 15.12.2021
PIDETYN KOKOUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ, §79 PRIDno-2021-5534

- Valituksen alainen päätös Porin Vesi -liikelaitoksen 15.12.2021 tekemä päätös (liite 1) koskien Jokilaakson Ympäristö Oy:n jätevesisopimuksen irtisanomista. Päätös on annettu allekirjoittaneelle tiedoksi sähköpostilla 16.12.2021. Sähköpostissa ja sen liitteissä on oikaisuvaatimuksen jättöajaksi ilmoitettu 14 vuorokautta päätöksen tiedoksisaannista.
- Vaatus Jokilaakson Ympäristö Oy (myöhemmin Yhtiö) vaatii, että Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunta peruuttaa tekemänsä päätöksen irtisanoa Yhtiön jätevesisopimuksen.
- Perustelut vaatimukselle Tässä oikaisuvaatimuksessa esitetään useita perusteluja sille, miksi Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan tekemä irtisanomispäätös on peruttava:
1. Porin Vesi ja Yhtiö ovat vuonna 2007 solmineet määräaikaisen jätevesisopimuksen. Yhtiön – ja yleisenkään – käsityksen mukaan määräaikaista sopimusta ei voi irtisanoa. Voimassa olevan sopimuksen kohdassa 6.2 on osapuolten välillä nimenomaisesti sovittu, että *sopimuskauden jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi*. Edelleen samaisessa sopimuksessa, kohdassa 7.7, on erikseen sovittu, että *toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa päättymään kolmen vuoden kuluessa irtisanomisheikistä*. Kuten todettu, määräaikaista sopimusta ei voi irtisanoa, eli käytännössä vasta siis toistaiseksi voimassa olevalle sopimukselle voi näin tehdä. Niin kuin sopimukseen on kirjoitettu, 15 vuoden määräaikaisuuden jälkeen sopimus muuttuu automaattisesti toistaiseksi voimassa olevaksi ja tämä tulee tapahtumaan 23.8.2025. Tuo on siis aikaisin mahdollinen

päivä, jolloin sopimus voidaan edes teoriassa irtisanoa kolmen vuoden päähän irtisanomishetkestä.

2. Porin Vesi -liikelaitoksen silloinen johtaja Ilkka Mikkola esitti puhelimitse allekirjoittaneelle vuoden 2019 loppupuolella kutsun ”jätevesisopimusneuvotteluun”, jota hän perusteli Porin kaupungin tilintarkastusyhteisöltään saamalla huomautuksella. Tuohon samaan huomautukseen on viitattu Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa 18.12.2019 tehdyssä Yhtiön jätevesisopimusta koskevassa päätöksessä (liite 2, PRIDno-2019-5999). Tarvetta neuvottelulle on ko. päätöksessä perusteltu muun muassa näin: *”Kaupungin tilintarkastusyhtiö BDO Oy on tarkastusraportissaan 28.11.2019 huomauttanut, että jätevesisopimus tulisi päivittää siltä osin, kun laskutushinta on sidottu tukkuhintaindeksiin, joka ei ole enää voimassa.”* Yhtiö ei ole missään vaiheessa kieltäytynyt siitä, etteikö indeksisidonnaisuutta voitaisi tarkastaa. Kuten Porin Veden laatimasta ”sopimusluonnoksesta” on nähtävissä, Porin Vesi vaati kesken voimassa olevan sopimuskauden Yhtiötä allekirjoittamaan täysin uuden jätevesisopimuksen, jossa kyse oli suurimmalta osin jostain aivan muusta kuin indeksisidonnaisuuden tarkastamisesta.

3. Yksityisoikeudessa ja kansainvälisessä oikeudessa pätee periaate *pacta sunt servanda* (suom. sopimukset on pidettävä). Se tarkoittaa sitä, että sopimuksessa sovitut ehdot velvoittavat osapuolia lakiin verrattavalla tavalla. Jos Porin Vesi kokee, että se on osaltaan tehnyt vuonna 2007 huonon sopimuksen (kuten päätöksessä PRIDno-2019-5999 on esitetty), se ei suinkaan tarkoita sitä, että Porin Vesi voisi kesken voimassa olevan sopimuskauden pakottaa toisen sopijapuolen tekemään uuden sopimuksen.

4. Porin Veden johtokunnan tuoreimman päätöksen esittelytekstissä on todettu: *”Jokilaakson Ympäristö Oy:n jätevesisopimus on Porin Vedelle selvästi alikatteinen 1.1.2022 alkaen.”*

Yhtiö ei ole vakuuttunut esitetystä väitteestä. Yhtiö on joka tapauksessa Porin Veden suurimpia asiakkaita, ellei peräti suurin, eikä Yhtiölle ole avoimesti esitetty sitä, mihin lausunto alikatteisuudesta perustuu. Tämä ei myöskään ilmene asiaa koskevasta esityksestä taikka päätöksestä.

Yhtiön ja Porin Veden välisissä neuvotteluissa Porin Vesi on vaatinut lähes 80 %:n taksankorotusta verrattuna siihen, mitä on sovittu nykyisellä sopimuksella. Tätä taustaa vasten Yhtiö pitää ilmeisenä, ettei korotusvaatimus perustu kustannusten nousuun,

koska toimialalla ei ole ollut moista kustannusten nousua havaittavissa.

Voimassa olevassa sopimuksessa sopimuskohtassa 6.4 on sovittu mm. seuraavaa: *"Sopimuskauden päätyttyä käyttökustannusten laskutus jatkuu entisellään, eikä yksikköhintaan jatkossakaan voida lisätä Porin kaupungin Porin Vedeltä mahdollisesti edellyttämiä tuottoja."* Yhtiölle ei ole esitetty yhtään sellaista laskelmaa, joka olisi osoittanut, ettei yhtiön maksamaan jätevesitaksaan sisältyisi Porin kaupungille tuloutettavaa osuutta, minkä voimassa oleva sopimus kuitenkin yksiselitteisesti siis kieltää. Oikeastaan Porin Veden vaatimassa sopimusluonnoksessa tätä kieltä on lähdetty avoimesti kiertämään muun muassa vaatimalla sopimukseen kirjausta siitä, että puhdistamon omistaa Porin kaupungin omistama Kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamo ja Porin Vesi ainoastaan operoi vuokraamaansa kiinteistöä. Tämä uusi järjestely on Yhtiön kannalta nähtävissä tarkoitushakuisena. Se mahdollistaa puhdistamon operointikustannusten korottamisen vuokratasoa "säätämällä" ja toiminta saadaan tarvittaessa aina näyttämään alikatteiselta. Vuonna 2007 solmitun kuntien jätevesiyhteistyön henki on kuitenkin ollut se, etteivät ympäristökunnat jatkossakaan joudu maksamaan Porin kaupungin Porin Vedeltä edellyttämiä tuottoja.

5. Yhtiö on aikanaan sijoittanut omana pääomaosuutenaan Luotsinmäen puhdistamoon 4,4 MEUR. Voimassa olevan sopimuksen sopimuskohtaan 5.5 mukaisesti *"Se sisältää Yhtiön jätevesistä aiheutuvat puhdistamon laajennuksen lisäkustannukset, osuuden olemassa olevan puhdistamon nykyarvosta, osuuden mahdollisista vuotuisista ylläpitoinvestoinneista sekä sopimuskautena tehtävien investointien poistot ja rahoituskulut."* Yhtiö on jo aikanaan 4,4 MEUR investoinnilla siis etukäteen maksanut osansa myös *sopimuskautena tehtävien investointien poistoista ja rahoituskuluista.* Näin ollen Porin Veden johtokunnan tekemän päätöksen perustelut siitä, ettei *"Jokilaakson Ympäristö Oy ole juurikaan ollut halukas osallistumaan yksikköhintansa korottamisella keskuspuhdistamon käyttökustannusten nousuun"* (nousua on perusteltu erityisesti huomattavalla prosessimuutoksella) ovat vastoin sitä, mitä sopimuksessa on sovittu. Ja edelleen korostettakoon, että Yhtiö olisi ollut valmis indeksisidonnaisuuden tarkastamiseen.
6. Voimassa olevan sopimuksen sopimuskohtaan 5.7 mukaisesti *"Yksikköhintaveloitus sisältää kaikki Yhtiön jätevesien käsittelystä aiheutuvat käyttötalousmenot mukaan lukien laitospuhdistamolietteen käsittelyn ja loppusijoituksen."*

Jos Porin Vesi on omasta mielestään tehnyt huonon sopimuksen Yhtiön tai vaikkapa huonon palvelusopimuksen uuden lietteenkäsittelyn osalta, se ei ole sinänsä Yhtiön vika.

7. Porin Veden suorittamassa irtisanomisessa ei ole millään muotoa huomioitu ympäristön etua. Tällä hetkellä Kokemäenjokilaakson alueen jätevedet johdetaan moderniin keskuspuhdistamoon (Yhtiön osittain rahoittamaan) ja mikäli tämä yhteistyö päättyisi, palattaisiin pieniin kunnallisiin jätevedenpuhdistamoihin. Ei ole ympäristön etu, että alueelle lähdetäisiin hakemaan uutta ympäristölupaa yhdelle tai useammalle puhdistamolle.
8. Porin Veden suorittama irtisanominen ei Yhtiön käsityksen mukaan johtaisi Porin Veden kustannusten laskuun, vaan Porin Veden kiinteät kulut pysyisivät ennallaan, mutta tulot vähenisivät merkittävästi. Tätä asiaa ei ole päätöksessä huomioitu millään osin.

Ulvilassa 23.12.2021

Kalle Nordlund
toimitusjohtaja
Jokilaakson Ympäristö Oy

LIITTEET:

- 1 Pöytäkirjanote Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan 15.12.2021 pidetyn kokouksen päätöksestä §79, PRIDno-2021-5534
- 2 Pöytäkirjanote Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan 18.12.2019 pidetyn kokouksen päätöksestä, §77 PRIDno-2019-5999